

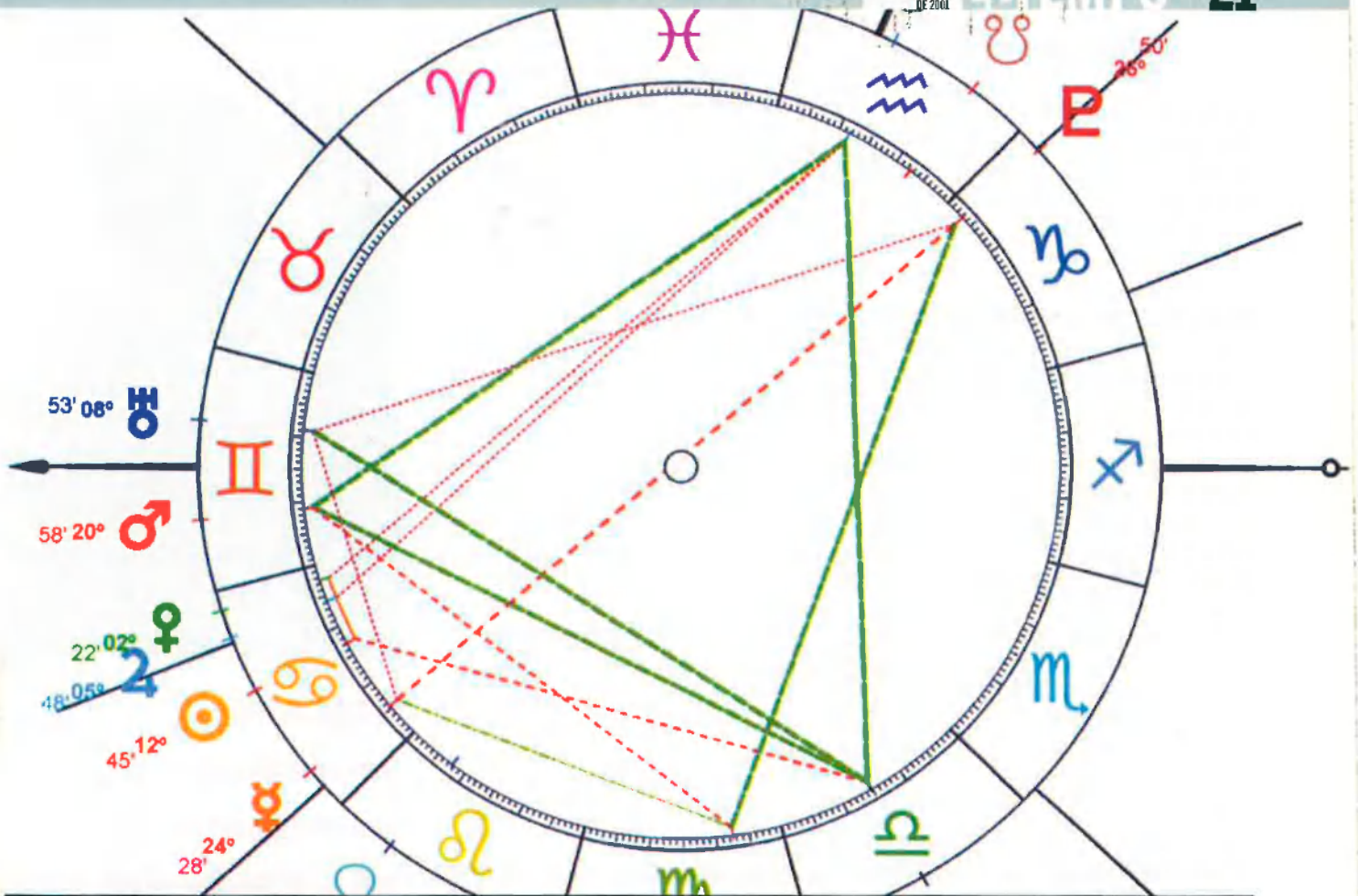
La síndrome de Nostradamus

L'atac a les Torres Bessones de Nova York ha estat invocat per tota mena de visionaris com un signe de la fi del món. Nostradamus i les seues profecies han tornat al punt de mira, en un desesperat intent humà de trobar un sentit prefixat al destí més incalculable. Però nous profetes en forma d'estudiosos del conspiracionisme han substituït l'esoterisme clàssic en la seua explicació de l'adveniment de l'apocalipsi.

En la passada dècada dels vuitanta, un guionista anglès d'històries, Alan Moore, va canviar el curs de la narrativa gràfica amb una saga brutal i única, *Watchmen*. Moore plantejava com es comportarien uns superherois amb superpoders dins del món real. La resposta és: com a psicòpates. Un d'ells, Ozymandias, que es considerava a si mateix l'hereu intel·lectual i físic d'Alexandre el Gran, es va plantejar com posar fi a les tensions del planeta. Ho va fer simulant un atac extraterrestre que provocaria un caos de dimensions inabastables. Unes dimensions tan insòlites que, després de l'impacte, obligarien els humans a renàixer, a comportar-se entre ells de manera distinta a com ho havien fet fins llavors. A relacionar-se amb eterna unió i honestat els uns amb altres, per lluitar contra una imprevisible continuació del caos invasor.

El postulat de Moore, intencionadament o no, recorda el d'alguns tèorics visionaris mil·lenaristes, que apunten que, després de l'apocalipsi de la terra, vindran llargs anys de pau i renaixença... per als que queden. Sí, la Bíblia diu el contrari, que un d'miler anys de pau –l'època que vivim– precediran la fi del món i la venjança que el pacient Satanàs ha passat tant de temps esperant. Però, per exemple, l'editor en Internet Marcelo Kisilevski difon a través de la xarxa una peculiar interpretació sobre els finals dels temps a partir de les profecies de Nostradamus, vident i humanista d'origen jueu que va viure a França al segle XVI. Segons li va revelar a Kisilevski un suposat mestre anomenat Sharona Fredricko, els càlculs de l'antic vident i astròleg indicaven que, 300 anys després del final, renaixerà una nova espècie humana. Ara bé, pot interpretar-se que l'home

L'astrologia els fa forts

Els estudiosos de l'astrologia diuen que quan Benjamin Franklin, que coneixia aquest art, va signar amb Jefferson i John Adams la declaració d'independència dels Estats Units el 1776, sabia extraordinàriament bé que aquell era un gran moment astrològic. Un moment en què la influència dels astres transmetia al país una força inusitada per resistir el dolor, i provocar-lo, i una gran capacitat per seduir tothom, encara que el seduït no vulga ser-ho. Com vostè, jo no sabia que els països o els partits polítics poden tenir carta astral, però sembla que és així. La carta d'Amèrica indica que, després dels fets de Nova York, el país es tancarà sobre ell mateix per contraatacar amb decisió, precisió i paciència. La seua economia es recuperarà, perquè, per conjunció astral, els Estats Units renaixen victoriosos de qualsevol colp, per dur que aquest siga. Saben aprofitar les crisis per traure avantatge per influència astrològica. Ara bé, la seua carta astral també indica que entre maig i juny de 2002 començaran a patir veritables problemes –potser bèl·lics– que arribaran al cim l'any 2005. Es prolongaran fins l'any 2009 amb una època de conflicte que pot esguitar els seus aliats. I a partir de 2010, Estats Units entra en una fase de regeneració que culmina cap a l'any 2023. Total, que amb els astres o sense, els americans sempre guanyen. Com en les seues pel·lícules *J. M. O.*

Nostradamus i les seues teories són més presents que mai. A la fotografia, la famosa botiga esotèrica de Juani Madrid, a València.

evolucionarà purificat i vertader després d'un gran conflicte o bé que els éssers humans es transformaran ni més ni menys que en mutants repulsius. Al pas que anem, potser aquest últim siga el suggeriment més adient.

Nova York com a símptoma. L'atemptat a les Torres Bessones ha dut vents de guerra, i ha despertat l'interès de tot tipus de personatges per localitzar pròximament la fi del món. La història és vella i recurrent en el camí de la humanitat. La majoria de les cultures tenen en el seu si religions velles al·lusions al final dels temps. Segons apunta l'arabista Mikel de Epalza, traductor al català de l'Alcorà, també en té la cultura islàmica, avui en el més frenètic punt de mira d'occident. "A l'Alcorà hi ha referències a la fi de la història, que vindrà amb el judici final; Mahoma pregunta a Déu, però quan serà? I només se li contesta: "quan Déu vulgui". Això surt molt sovint. Ara bé, no es parla de signes apocalíptics que servesquen de prefaci."

Entre els cristians, la cosa canvia. El judici final ve precedit de grans signes destructius en l'apocalipsi bíblic. I no ha faltat qui ha pensat que ha estat el comportament humà el que ha provocat l'horror de Nova York per intervenció divina. Jerry Falwell, per exemple, un molt famós predicador americà, ha cridat davant les pantalles de les televisions dels Estats Units que només la conducta de les feministes, les avortistes, les lesbianes i els homosexuals podia encendre tant la ira de Déu com perquè aquest impulsara, a través dels musulmans, la destrucció de Manhattan. Altres homes de Déu *alternatius* han divulgat que en el fum de l'enfonsament del World Trade Center es podia veure la cara del dimoni i, al costat, la de Bin Laden. Conclusió: Bin Laden és el dimoni, la qual cosa, en les presents circumstàncies, vol dir, segons alguns clubs d'esoterisme, que ell és l'Anticrist. I qualsevol signe sobre la identitat de l'Anticrist ha de ser interpretat com que el dia del judici final és a la cantonada.

L'Església catòlica, en canvi, no ha gosat interpretar de manera tan imaginativa l'enfonsament de les torres. Ni tampoc l'ha entès com el pròleg del final de

l'home. Però s'acosten temps en què el hieratisme de la litúrgia pot ser progressivament substituït per un altre tipus de comportament dels creients. Un comportament més relacionat amb una consciència de finalitat que aboca a la fe cega, i en què es fan presents elements psicològics de grup i un fort sentit de l'emoció en la reunió dels fidels. Això vol dir l'assumpció d'algunes maneres de comunió protestant barrejada amb el catolicisme més reaccionari, com ja fan els *kikos* o neocatecumenals. El professor de bioètica i teologia Blas Silvestre ha relacionat aquest comportament amb els mil·lenarismes, perquè són propis de les èpoques de grans canvis. I terratrèmols com l'atac a Nova York i les seues conseqüències bèl·liques l'ambient propici perquè apareguen, perquè és la consciència que una era, d'una o altra manera, s'enfronta al seu final.

"En les èpoques més lligades al cristianisme —explica l'historiador Josep Fontana— com era la medieval, era habitual que hi haguera expectatives sobre la fi del món." Déu era tot, i Déu era tant el principi com el final. Aleshores, i fins i tot en el Renaixement, s'escampaven les profecies sobre l'adéu a aquest món. A Europa occidental, la literatura profètica anunciava la imminència d'això a través de dos personatges: l'Anticrist, encarnació del dimoni, que durant el seu regnat provocaria cataclismes i guerres, i un monarca universal, que venceria l'Anticrist (aquest havia de ser mort a Jerusalem per l'arcàngel Sant Miquel i encadenat durant mil anys). Al nostre país també hi ha hagut homes seduïts per la difusió de profecies apocalíptiques, com Arnau de Vilanova. I al seu llibre *Profecia i poder al Renaixement*, Eulàlia Duran i Joan Requesens recorden com alguns reis determinats podien ser interpretats com l'esperat monarca universal o com el temut Anticrist.

El monarca universal de les profecies havia de ser ajudat per un papa en la seua lluita contra el mal. Però el problema és que altres profecies diuen que l'Anticrist serà un papa. En realitat, l'últim papa. Segons l'escriptor i enigmista Màrius Serra, "una profecia atribuïda a sant Malaquies, bisbe irlandès del segle XII, parla d'un seguit de papes. Surt un lema en

Els seguidors de David Koresh, a la imatge, van suïcidar-se a Texas el 1993.

Algunes profecies asseguren que l'Anticrist serà un papa. L'últim papa

llatí que pot ser associat a cada papa en qüestió. Cada papa consumeix un lema. A partir d'això, es pot deduir que quan muira l'actual papa, i si el següent es diu Pere, el que li va darrere és l'Anticrist". I quan aquest pontífex camuflat arribe, s'acaba tot d'una vegada i sense remissió. El problema per encaixar la profecia és que el regnat de l'Anticrist hauria de venir precedit de signes apocalíptics com el de Nova York, però no així el regnat del seu papa predecessor (el possible Pere, que, segons sant Malaquies, és el que està a punt de caure). "Amb els canvis de segle, i molt més el de mil·lenni, canvien els guarismes de les dates en les quals ens basem —continua Serra— i això empenta cap a la idea de finalitat; sense anar més lluny, jo tenia un besavi anabaptista que anava dient que el dia 1 de gener de 1900 s'acabava el món; no va ser així, i decebut, finalment va marxar a l'Argentina." "Jo, com deia el filòsof

Una pel·lícula sobre la vida de Nostradamus és la més sol·licitada als videoclubs dels Estats Units

Feuerbach –opina Serra–, crec que el món s'acaba quan tu et mors; ni abans ni després.”

De Newton a Nostradamus. La reflexió de Serra i Feuerbach és indestructible, però el mateix Newton té escrits en els quals, a partir de la Bíblia, diu que la fi del món havia d'arribar al segle XIX. Però aquells eren temps en què la ciència i l'estudi de la Bíblia encara resultaven compatibles.

Nostradamus, però, es basava més en les percepcions astrològiques. I el seu llegat és, en els presents dies de catàstrofe, molt viu. Una pel·lícula sobre la seua vida és la més sol·licitada als videoclubs dels Estats Units. Una encarregada de la llibreria valenciana París Valencia assegura que les obres basades en els seus vaticinis “es venen ara el doble que abans de l'atac a les Torres Bessones; i, a diferència del que és habitual, no les

compren només els afeccionats a l'esoterisme”. De fet, en les botigues esotèriques no s'ha despertat la febre Nostradamus.

“Els nostres clients no compren ara més llibres d'aquest estil”, assegura Juani Madrid, vident i professora de tarot que regenta la botiga d'esoterisme més veterana de València. Potser perquè prefereixen més la previsió personal a càrrec de la vident que no refiar-se d'un profeta mort. “Jo, de fet, no crec massa en les profecies, perquè sé que estan mal traduïdes, i es poden adequar a qualsevol cosa”, comenta. “No obstant això, les clientes que vénen a la meua consulta sí que pregunten sobre la guerra, i si va a arribar fins ací.” Segons Juani Madrid, que declara que prepara un estudi esotèric sobre les conseqüències dels fets de Nova York, la resposta és que no.

Però se li pot fer el mínim cas a Nostradamus? O hem de pensar que les seues visions tenen el mateix crèdit que el còmic del 1993 de *Mortadel·lo i Filemó* on, casualment, apareixia un avió estavellat en una de les Torres, o a la novel·la de Tom Clancy on un terrorista àrab feia el mateix sobre el Capitoli?

El lector deu haver escoltat a la televisió que les profecies parlen de “dos trons bessons”, que cauran quan arribe del cel “l'au de la destrucció”. Sembla que, efectivament, això és una mala traducció de la seua obra, estructurada en recopilacions de grups de cent quartetes (recull que agrupa quatre pseudoversos profètics). Ara bé, segons els nombrosos estudiosos esotèrics que es dediquen a desxifrar el treball d'aquest astròleg, hi ha tres quartetes que fan referència al final de Nova York com a prolegomen de la fi del món. Una diu: “El cel cremarà a quaranta-cinc graus/ el foc s'aproximarà a la gran ciutat nova/ a l'instant, una gran flama dispersa saltarà/ quan es vulga provar els normands.” Com que Nova York (la “ciutat nova”) es troba situada prop del paral·lel 45, i com que pocs dies després de l'atac terrorista als Estats Units, una explosió accidental a Tolosa (la suposada referència als normands) va causar 29 morts, es pot forçar la relació entre els dos desastres i els escrits del vident.

Altres quartetes sospitoses, encara menys evidents, són les que apunten:

“El foc del centre de la terra/ farà tremolar al voltant de la ciutat nova/ dos grans riscos llarg temps faran la guerra/ Després Aretusa erigirà el riu de nou”; “El jardí del món vora la ciutat nova/ en el camí de les muntanyes soscauades/ serà agafat i submergit dins de la bóta/ on beurà a la força aigües/ sulfuroses enverinades.”

Com tot en la vida, a posteriori, es pot relacionar el missatge del vell astròleg amb allò que ha succeït. Però no podem oblidar una cosa: Nostradamus va preveure la fi del món per a 1999, quan un cometa monstruós havia d'arrasar la terra. Si la fi del món, segons ell, s'esdevindria l'any 1999... com podia preveure l'atac a les Torres Bessones per a l'any 2001?

Mesiànics i conspiracionistes.

Això no impedeix que hi haja gent que crega cegament que el vident es referia a Nova York en les quartetes, ni que l'obsessió pels seus designis haja envaït Occident fins al punt que en Internet avui es pot trobar una entrevista amb Nostradamus, proesa que ni el mateix astròleg hauria pogut preveure. L'entrevista és a càrrec de José García Álvarez, autoanomenat, segons la xarxa, “el profeta d'Almeria”, i és un diàleg d'igual a igual que es desenvolupa en el pla astral. El més suggestiu és el principi de la trobada, quan García Álvarez indica que va veure Nostradamus “somniaient”, un efecte previsible quan algú fa cinc segles que és mort.

Les errades en la previsió de la fi del món són habituals més enllà de Nostradamus. Els testimonis de Jehovà semblen els més perduts en aquest sentit. Per a 1914 profetitzaren que els governs de la terra desapareixerien totalment, el mateix any en què Crist havia de passar-se també per aquest planeta. Per a 1925, profetitzaren la resurrecció d'Abraham, Isaac i Jacob, als quals ningú no ha vist des d'aleshores. I per a 1975 profetitzaren el final dels temps. I bé o malament, encara continuem ací. Però hi ha més: els Adventistes varen preveure l'apocalipsi per a 1843 o 1844; els mormons, per a 1890; l'Església Universal de Déu, ho va fer successivament per a 1936, 1943, 1972 i 1975.

A PERPINYÀ, 25 ANYS D'ESCOLA CATALANA

Enguany la Bressola fa 25 anys, i el que ahir només semblava un somni ara ja és una sòlida realitat.

Des de 1976 la Bressola treballa pel dret a l'escolarització en català a la Catalunya Nord, bressol de Catalunya, on el català s'hi troba en una situació crítica, propera a l'extinció si no actuem aviat.

Avui, la Bressola gestiona 7 escoles, i escolaritza vora de 400 nens i nenes. Però la majoria de viles i ciutats no tenen Bressola, i les escoles existents tenen llistes d'espera que manca d'espai. La Bressola ha de continuar creixent i fer-ho de pressa.

És per això que necessitem el teu ajut, ARA!

Fes-te soci dels AMICS DE LA BRESSOLA!

Si us plau, omple la butlleta i envia-la a:

ASSOCIACIÓ D'AMICS DE LA BRESSOLA
C/ Mare de Déu del Pilar 18 baixos 08003 BARCELONA.
Tel. 932 689 110 www.bressola.com A/e: bressola@escoltes.org

Primer cognom o nom de l'entitat.....
Segon cognom.....
Nom.....
Carrer..... Núm..... Pis.....
Població..... C.P.....
Comarca..... Tel.....
A/e..... Fax.....

Subscriu una quota TRIMESTRAL/ SEMESTRAL /ANUAL de
euros (sugerim que l'import no sigui inferior a 20 euros)

Sr/a. director/a: Us agrairé que a partir d'avui atengueu a càrrec del meu COMPTE CORRENT/LLIBRETA D'ESTALVIS Núm.

Ent..... Of..... DC..... C.C.....
els rebuts de euros, Trimestral / Semestral / Anual
que els presentarà ASSOCIACIÓ D'AMICS DE LA BRESSOLA

Data: Nom del titular:

Atentament, signatura:

Les reunions de la Junta de Govern dels Amics de la Bressola són obertes als socis. Si vols participar-hi i ser un soci actiu posa una X a la casella: ____

El cas més dramàtic de les previsions del final dels dies és el de les sectes destructives apocalíptiques. Gentades hipnòtiques que moren o maten per triomfar abans de l'apocalipsi. Els experts en aquest tipus de moviments temen que, a partir dels fets d'Estats Units, i d'altres esdeveniments tangencials que poden interpretar-se com a "signes del final dels temps", com ara la matança a Suïssa de 14 diputats cantonals, algunes sectes d'aquest tipus que es mantenen letàrgiques pugen posar-se en acció per abandonar amb glòria la terra.

En el record queden, entre molts altres fets, la mort de més de 900 adeptes del Temple Cristià del Poble l'any 1978, i el suïcidi col·lectiu de gairebé 100 persones a Waco, Texas, el 1993, en el si de la secta dels davidians, seguidors de David Koresh. Investigacions posteriors han relacionat aquesta última matança amb una conspiració orquestrada pel Govern dels Estats Units.

I aquesta tesi és la que defensen els seguidors de la "cultura de l'apocalipsi", una mena de doctrina que s'ocupa de l'horror real –sobretot als Estats Units– des d'un punt de vista que conjuga l'anàlisi amb l'extravagància. Alex Z. és l'editor a l'estat espanyol d'*E-dikto* (adreça virtual: depravados@eresmas.net) una de les poques publicacions europees que conrea aquesta temible subcultura. Segons Alex Z., "hi ha signes per parlar d'una gran conspiració d'un govern americà en l'ombra des de l'atemptat d'Oklahoma del 1995; segons investigacions alternatives, Bin Laden seria un cap de turc en l'atemptat a les Torres Bessones, i els veritaders dirigents dels fets haurien de ser banquers, petroliers i gent de la CIA que estan interessats a crear el caos per accedir amb llibertat a totes les dades mundials informatitzades per al seu propi benefici". El mateix Noam Chomsky ha publicat un article en Internet en què no refusa del tot el suggeriment de la conspiració, el mateix que un antic candidat presidencial demòcrata, Lyndon La Rouche, ha escampat a través dels mitjans de comunicació d'Amèrica. Sona a *Expediente X*? I a què sona si no Nostradamus?

Joan M. Oleaque